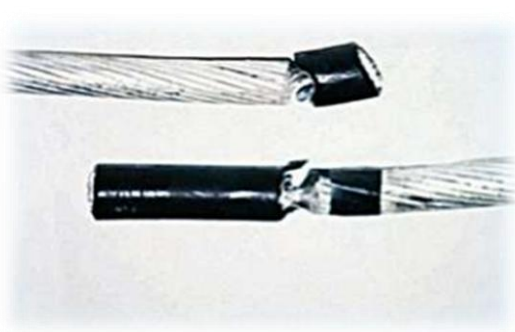

ข้อควรระวังอันตรายจากสายไฟฟ้าแรงสูงขาด

ทำไมสายไฟฟ้าแรงสูงจึงขาด

สายไฟฟ้าแรงสูงอาจขาดได้หลายสาเหตุ เช่น ฟ้าผ่า ลมพายุ พัดเสาหลักม รถเกี่ยวสายไฟฟ้า รถชนเสาไฟฟ้า ต้นไม้หรือป้ายโฆษณาหลักม ทับสายไฟฟ้า กระแสไฟฟ้าลัดวงจรอันเนื่องมาจากมีวัสดุ หรือต้นไม้แตะเสียดสีสายไฟฟ้า หรือมีอุปกรณ์ไฟฟ้า/ฉนวนไฟฟ้าแรงสูงเสื่อมสภาพหรือชำรุด เป็นต้น

อันตรายของสายไฟฟ้าแรงสูงขาด

เมื่อมีสายไฟฟ้าขาด บางครั้งอุปกรณ์ป้องกันอาจไม่ตัดไฟเนื่องจากกระแสลัดวงจรมีค่าต่ำ ซึ่งบุคคลทั่วไปมักเข้าใจว่าสายไฟที่ขาดนั้นเป็นสายไฟแรงต่ำที่ใช้ทั่วไปตามบ้าน หรืออาจคิดว่าสายไฟนั้นมีฉนวนหุ้มอยู่ สามารถเข้าใกล้หรือจับสายไฟที่มีฉนวนนั้นได้ ข้อเท็จจริงก็คือสายไฟฟ้าแรงสูงที่แขวนบนเสานั้น โดยทั่วไปแล้ว ไม่อาจเข้าใกล้ หรือสัมผัสสายไฟนั้นได้ ผู้ประสบเหตุจึงมักได้รับอันตรายทั้งที่เกิดจากการสัมผัสสายไฟฟ้าโดยตรง และการไม่สัมผัสสายไฟโดยตรงก็มี ทำให้ได้รับบาดเจ็บตั้งแต่สาหัส สูญเสียอวัยวะ จนถึงขั้นเสียชีวิต

ถ้าพบสายไฟฟ้าขาดควรทำอย่างไร

๑. ให้ระลึกอยู่เสมอว่า สายนั้นมีไฟ อาจเป็นสายไฟแรงสูง การมีไฟนั้น ท่านไม่จำเป็นต้องเห็นประกายไฟ หรือได้ยินเสียงใดๆ
๒. พยายามอยู่ให้ไกล ไปให้ห่าง การได้รับอันตรายจากไฟฟ้าแรงสูงนั้น ไม่จำเป็นว่าท่านต้องสัมผัสสายไฟทุกครั้งหรือสายไฟจะมีฉนวนหรือไม่ ดังนั้น อย่าเข้าใกล้ รั้ว ต้นไม้ รถยนต์ น้ำ หรือสื่อไฟฟ้าใดๆ ที่แตะกับสายไฟฟ้าเป็นอันตราย
๓. โทรศัพทแจ้งการไฟฟ้านครหลวง (๑๑๓๐) หรือ หน่วยงานสาธารณสุขทันที และกันคนไม่ให้เข้าไปใกล้

ท่านควรทำอย่างไร ถ้าพบว่าสายไฟฟ้าพาดอยู่กับรถยนต์ของท่าน

ขั้นแรกจะต้องควบคุมสติไม่ให้ตกใจ อย่าผลิผลามออกไปนอกรถทันที ให้นั่งอยู่ในรถตรวจสอบดูสภาพภายนอกและบนพื้นนอกตัวรถจากในรถ ว่ามีสายไฟฟ้าพาดหรือแตะสัมผัสส่วนหนึ่งส่วนใดของตัวรถหรือไม่ หรือมีสายไฟฟ้าพาดอยู่บนพื้นที่เปียกใกล้ๆ รถหรือไม่

ถ้าพบว่ามีสายไฟฟ้าพาดรถในลักษณะดังกล่าว ให้ปฏิบัติตามดังต่อไปนี้

๑. อย่าพยายามลงจากรถจนกว่าจะแน่ใจว่าไม่มีสายไฟฟ้าพาดอยู่กับรถ หรือมีสายไฟฟ้าพาดอยู่บนพื้นดินที่เปียกอยู่ การอยู่ในรถถือว่าปลอดภัยที่สุด และถ้าโทรศัพท์ได้ให้แจ้งการไฟฟ้านครหลวง (๑๑๓๐) หรือ หน่วยงานสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องให้เร็วที่สุด
๒. ขณะอยู่ในรถถ้าสามารถทำได้ให้ขับรถให้พ้นจากสายไฟฟ้าที่พาดอยู่นั้น แต่ต้องระวังไม่ให้ทับข้ามสายไฟเพราะสายไฟอาจเกี่ยวติดพื้นเข้ากับรถและเกิดประกายไฟขึ้นได้
๓. ตะโกนบอกผู้ที่อยู่นอกรถหรือผู้ที่ต้องการช่วยเหลือ อย่าเข้าใกล้รถ ให้ออกห่างจากรถและสายไฟจนกว่าจะแน่ใจว่าการไฟฟ้านครหลวงได้ดับไฟแล้ว (ต้องบอกให้โทรศัพท์แจ้งการไฟฟ้านครหลวง หรือหน่วยงานสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องด้วย)

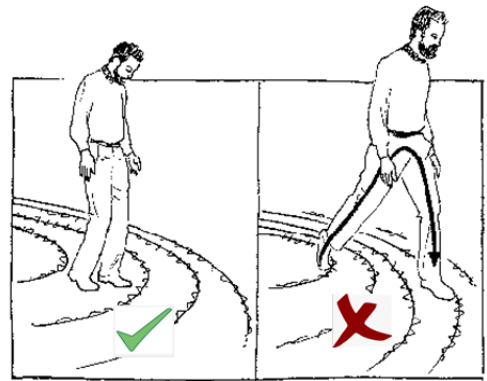

กรณีจำเป็นต้องออกนอกตัวรถ เช่น รถกำลังเกิดเพลิงไหม้ มีวิธีลงจากรถ ให้ปลอดภัยจากไฟฟ้าแรงสูง ดังนี้

ก. อย่าก้าวเท้าลงจากรถเป็นอันขาด ต้องใช้วิธี กระโดดลอยตัวลงจากรถให้ห่างจากรถโดยมีวิธีการลงสู่พื้นให้ปลอดภัยดังนี้

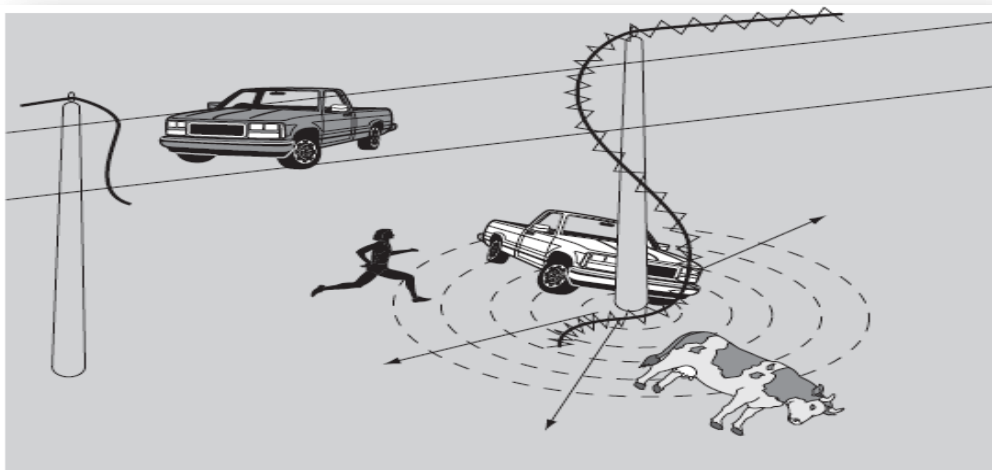
* ลงสู่พื้นด้วยเท้าข้างเดียวหรือ ด้วยเท้าสองข้างแต่ต้องให้เท้าชิดกัน

* ขณะเท้าแตะพื้น มือเท้าและร่างกายต้องไม่แตะส่วนใดส่วนหนึ่งของตัวรถ

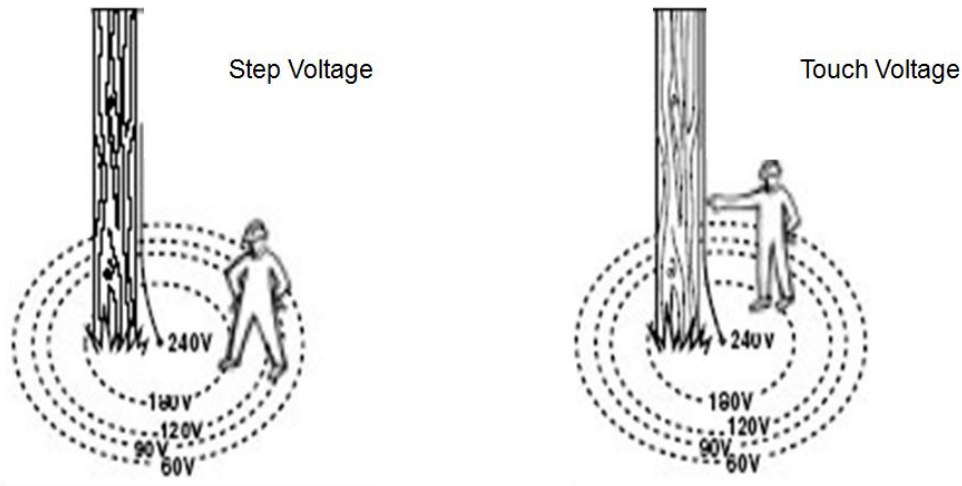
ข. เมื่อลงจากรถและเท้าแตะพื้นแล้ว ให้ออกห่างจากรถและสายไฟให้มากที่สุด วิธีออกห่างที่ปลอดภัย คือ ให้ค่อยๆ ขยับเดินลากเท้าโดยให้เท้าทั้ง 2 ชิดกัน (อาจใช้วิธีกระโดด 2 เท้าพร้อมกัน) ห้ามเดินก้าวเท้ายาวหรือวิ่ง เพื่อไม่ให้ถูกไฟดูดจากพื้นดินด้วยแรงดันช่วงก้าว (step voltage)

ค. เมื่อลงจากรถแล้ว อย่ากลับเข้าใกล้รถอีก (เช่น อย่าพยายามดับไฟไหม้รถหรือไปหยิบของมีค่าในรถ) จนกว่าจะแน่ใจว่าการไฟฟ้านครหลวงได้ดับไฟแล้ว

อันตรายของต้นไม้กับสายไฟ

ต้นไม้ที่มีกิ่งไม้แตะเสียดสีกับสายไฟฟ้าแรงสูง นอกจากจะทำให้ฉนวนสายไฟชำรุดและเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้สายไฟแรงสูงขาดแล้ว ต้นไม้ที่ใกล้สายไฟยังมีภัยอันตรายที่มองไม่เห็น กล่าวคือ กิ่งไม้ที่ใกล้ หรือแตะสายไฟฟ้าแรงสูงอาจจะมีกระแสรั่วไหลลงมาจากกิ่งไม้ และลงมาตามลำต้นลงสู่พื้นดิน ผู้ที่ปีนต้นไม้ พิงหรือยืนใกล้ต้นไม้ อาจจะถูกไฟฟ้าดูดจากแรงดันช่วงก้าว และ แรงดันสัมผัส (Step & touch voltage)

ข้อแนะนำเรื่องต้นไม้กับสายไฟฟ้าแรงสูง

๑. แจ้งเจ้าหน้าที่การไฟฟ้านครหลวง เมื่อพบกิ่งไม้แตะสายไฟฟ้าแรงสูง
๒. ห้ามปีนต้นไม้ พิง หรือยืนใกล้ต้นไม้ ที่แตะสายไฟฟ้าแรงสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อมีความชื้น หรือมีฝนตก
๓. ห้ามยื่นมือ หรือวัสดุใดๆ แตะสายไฟฟ้าแรงสูง ไม่ว่าจะยืนอยู่บนต้นไม้ หรือบนพื้นดิน
๔. อย่าพยายามตัดต้นไม้ที่อยู่ใกล้สายไฟฟ้าแรงสูง เว้นแต่ผู้ที่มีความชำนาญ หรือได้ผ่านการอบรมจากเจ้าหน้าที่การไฟฟ้านครหลวง
๕. หลีกเลี่ยงการปลูกต้นไม้ได้แนวสายไฟฟ้า หรือเข้าใกล้ หรือ แตะสายไฟฟ้าแรงสูง หรือ เลือกปลูกเฉพาะต้นไม้ขนาดเล็กเท่านั้น

ข้อควรปฏิบัติเพื่อหลีกเลี่ยงอันตรายจากสายไฟฟ้าแรงสูงขาด

๑. หลีกเลี่ยงการยืนอยู่ที่โคนเสาไฟฟ้าหรือใต้แนวสายไฟฟ้าแรงสูงในขณะที่มีฝนตก ฟ้ามะคะนอง เพื่อป้องกันอันตรายจากฟ้าผ่าและสายไฟฟ้าแรงสูงขาด
๒. การเล่นว้าวใกล้สายไฟฟ้าแรงสูงเมื่อว้าวติดสายไฟให้ทิ้งสายป่านทันที การดึงสายป่านนอกจากอาจมีไฟแรงสูงวิ่งมากับสายป่านแล้วยังทำให้สายไฟแฉกเข้าหากันและเกิดไฟฟ้าลัดวงจร ทำให้สายไฟฟ้าแรงสูงขาดตกลงมาและมีผู้ได้รับอันตรายได้
๓. กิ่งไม้ที่แตะและเสียดสีกับสายไฟฟ้าแรงสูงนอกจากจะมีไฟฟ้าวิ่งลงมากับต้นไม้แล้ว ยังอาจทำให้มีไฟฟ้าดับหรือสายไฟฟ้าแรงสูงขาดตกลงมาและมีผู้ได้รับอันตรายได้
๔. หากพบว่ามีเสียงดังคล้ายเสียงผึ้งบินบริเวณอุปกรณ์หรือสายไฟฟ้าแรงสูงบนเสาไฟฟ้าให้รีบแจ้งการไฟฟ้านครหลวงที่ใกล้ที่สุด เพื่อดำเนินการแก้ไข